

Göte Bohman, Hudiksvall, påminde om att det vankades viktig information medan sittplatserna fylldes i Njutångers Folkets Hus.

FOTO: ULF BORIN

Provbörning hett ämne

NJUTÅNGER

Det var en svart bild över uranbrytning som målades upp i Njutångers Folkets Hus på tisdagskvällen. Arrangören var nöjd med uppslutningen.

– Det här var skoj, helt sanslöst egentligen, sa Karl-Gunnar Karlsson efter mötet.

Han är en av de Nianforsbor som berörs om det blir uranbrytning vid Majsanberget. Att uppslutningen blev över förväntan gladdde honom.

– Vi berörs inte av första inmutningen, men den andra, Majsanberget två, går alldeles nedanför vårt hus.

Det var Sören Molander i Njutånger som bokade lokalen. Genom att dela ut flygblad i Njutånger och längs Niansjön såg han till att väcka intresset.

På scen målade Göte Bohman, Hudiksvall, upp en svart bild över vad som kan inträffa om det blir uranbrytning på Majsanberget. Bland annat visade han bilder från uranbrytning i Tyskland, Kanada, Frankrike och Namibia. Bilder över sönderfräta ökenlandskap som formats efter år av brytning i dagbrott.

– Urangruvorna är i stort sett förbrukade i Europa. En urangruva har i genomsnitt tio års brytningstid och sedan är det bara ski-

ten kvar och den kommer att ha kvar i evinnerlig tid. 80 till 90 procent av det radioaktiva slammet från brytningen blir kvar, meddelade han.

Isotoper som torium med en halveringstid på 80 000 år och polonium, som dödade den ryske ex-spionen Aleksandr Litvinenko, plockades fram från ett urval av många giftiga ämnen.

Göte Bohman gick igenom processen för uranbrytning och visade en schematisk skiss över gången. Slutprodukten som levereras från Majsanberget är den gula uransand som utgör en promille av berget, resten är avfall, redovisade Göte Bohman.

– Av 37 olika radioaktiva isotoper tas tre om hand, resten blir kvar.

En del av informationen ägnades åt den skada som utarmning av uran ställer till med genom att det används som ammunition.

– **Naturligt uran** innehåller 0,7 procent U235 och reaktoruran måste innehålla 5 procent. När uranet anrikats till att innehålla 5 procent får man en restprodukt som kallas utarmat uran.

Eftersom det är sju gånger tyngre än bly är det attraktivt att använda i krigföring, påvisade Göte Bohman och pekade på att 405 ton finns redovisat som använt ammunition, till största delen i Irak. Miljöpåver-

kan beskriv som enorm och effekten långvarig.

Mer närliggande är det processlam med radioaktiva föroreningar som bildas vid uranbrytningen och som vid ett tillfälle i Kanada orsakade fiskdöd upp till nio mil från gruvan.

– Det räcker att det flödar över under våren så har ni det på era ägor, understök Göte Bohman.

Målet för arrangemanget var att väcka en så stark opinion att provbörningarna vid Majsanberget inte blir av. Av reaktionerna att döma vore prospekteringen redan nerlagd, om mötesdeltagarna fick bestämma.

BO WIKMAN

0650-355 43

bo.wikman@ht.se